

Kyrksläotts kommuns utlåtande om utkastet till grunderna för planen för småbarnspedagogik

Utlåtande om kapitel 1: Grunderna för planen för småbarnspedagogik och planering av småbarnspedagogik som preciserar grunderna.

- I och med ändringen i lagen om småbarnspedagogik är anordnarna av småbarnspedagogik inte längre skyldiga att utarbeta en lokal plan för småbarnspedagogik. Trots detta kräver grunderna för planen för småbarnspedagogik lika mycket och delvis mer om dokumentationen av lokalt beslutade frågor än vad som krävdes i grunderna som trädde i kraft 2022. Begreppet lokal plan för småbarnspedagogik har ersatts med planering på lokal nivå, vilket inte minskar den arbetsbörda som krävs av anordnarna. Om syftet är att minska arbetsbördan, bör mängden lokalt beslutade frågor minskas avsevärt.
- 1.2 Att den bindande lokala planen för småbarnspedagogik tas bort väcker frågor i förhållande till privata daghem och daghemskedjor som verkar i kommunen. Vilken styrande effekt har den lokala planeringen på privata daghem, och hur påverkar detta likvärdigheten i tjänsterna för kommuninvånarna?
- 1.4 Vad innebär det konkret att anordnaren med hjälp av planering på lokal nivå skapar förutsättningar för en målinriktad småbarnspedagogik? Kan dessa förutsättningar förtydligas ytterligare?

Utlåtande om kapitel 2–7

- 3.4 Att lägga till diskrimineringsförebyggande arbete till de lokalt beslutade åtgärderna för att förebygga mobbning, trakasserier och våld är ett bra tillägg och har en väsentlig koppling till att främja barns välbefinnande inom småbarnspedagogiken. Kan diskriminering också skrivas in under underrubriken Välbefinnande, trygghet och en hållbar livsstil i kapitel 3.1, till exempel: "Barnet ska skyddas från våld, mobbning, diskriminering och andra trakasserier." Om denna mening, som hänvisar till lagen om småbarnspedagogik, inte kan ändras, föreslås att diskriminering läggs till i nästa mening: "Mobbning, våld, diskriminering och trakasserier tillåts inte inom småbarnspedagogiken." I övrigt har inga tillägg gjorts gällande jämställdhet och likabehandling, vilket hade varit önskvärt med tanke på att skyldigheten att utarbeta en plan för jämställdhet och likabehandling har tagits bort.
- I kapitel 5.2 nämns endast i en fotnot att lagen om tidigarelagd läroplikt kommer att ändras. En fotnot är inte tillräcklig. Det behövs ett tillägg i texten i grunderna om tidigarelagd läroplikt från och med 1.8.2026.

- Trestegsstödet enligt lagen om småbarnspedagogik kvarstår i det nya utkastet till grunder. I texten har dock begreppen stödnivå och stödåtgärd delvis ersatts med stödform. Är syftet att närma sig begreppen som används inom förskoleundervisning? Vad är den kvalitativa avsikten med att byta ut dessa ord?
- 5.3 Det nämns att stöd ges beroende på mängden och intensiteten av dem antingen som allmänt, intensifierat eller särskilt stöd. Var definieras vad som är tillräcklig eller otillräcklig mängd och intensitet? Om detta inte förtydligas i texten i grunderna, bör det läggas till en hänvisning till exempelvis speciallärarens expertbedömning. Utgångspunkten bör vara att kvalitativ pedagogik alltid motsvarar barnets behov - vissa barn behöver bara mer stöd.
- 5.3 Allmänt stöd. Att fatta ett förvaltningsbeslut om konsultation och undervisning som ges av speciallärare som en stödtjänst inom allmänt stöd strider mot principerna för inkluderande småbarnspedagogik. Specialläraren inom småbarnspedagogik arbetar regelbundet och flexibelt tillsammans med läraren inom småbarnspedagogik i samordnad undervisning. Allmänt stöd är grundläggande verksamhet, kortvarigt och med låg intensitet. Läraren inom småbarnspedagogik deltar också i planeringen av inkluderande småbarnspedagogik och allmänt stöd, där varje barns individuella behov beaktas i den pedagogiska planeringen för gruppen. De pedagogiska stödformer som skrivits in i grunderna utgör kärnan i speciallärarens arbete. Ett förvaltningsbeslut om allmänt stöd från specialläraren stärker inte barnets rätt till stöd, utan ökar endast den administrativa bördan.
- 5.3 Stödformer. På sidan 57 i utkastet finns ett tillägg: *"Om det i gruppen finns ett eller flera barn med behov av intensifierat eller särskilt stöd, ska detta beaktas i antalet barn eller i antalet anställda, om det i gruppen inte arbetar en assistent i egenskap av en stödtjänst för dessa barn"*. Tillägget strider mot 35 § i lagen om småbarnspedagogik om personaldimensionering i daghem, som lyder: *"Om det på ett daghem finns ett eller flera barn med funktionsnedsättning eller barn som behöver sådant stöd som avses i 15 a § 2 eller 3 mom., ska detta beaktas i antalet barn eller i antalet anställda som avses i 1 mom., om det på daghemmet inte finns en assistent för sådana barn. Assistenterna ska inte räknas in i dimensioneringen enligt 1 mom. (16.12.2021/1183)"*. Tillägget i utkastet bör antingen tas bort eller ändras så att det överensstämmer med lagen om småbarnspedagogik: *"Om det på ett daghem finns ett eller flera barn med funktionsnedsättning eller barn med behov av intensifierat eller särskilt stöd, ska detta beaktas i antalet barn eller i antalet anställda, om det på daghemmet inte finns en assistent som stödtjänst för dessa barn."*
Tillägget om att beakta barn med behov av intensifierat eller särskilt stöd i gruppens barn- eller personalantal är inte ändamålsenligt ur perspektivet att ordna stöd för barnet. Att minska gruppstorleken eller öka personal

eller antal assistenter är strukturella stödåtgärder som inte behövs för varje barns stöd. Genom att mångsidigt genomföra och utvärdera de pedagogiska, vårdrelaterade och strukturella stödformerna som skrivits in i grunderna, förverkligas barnets rätt till stöd.